

Verksamhetsplan Norrmalm 2008

Inledning

2008 blir det andra året med borgerlig majoritet i Norrmalms stadsdel. Fokus för alla verksamheter är att möta stockholmarnas behov och intressen. Vi ska arbeta för att öka valfriheten och kvaliteten i våra verksamheter.

I Norrmalms stadsdel sker nu stora yttre förändringar som påverkar vardagen både för de boende och för dem som arbetar i området. En av de största förändringarna blir vid Odenplan och där krävs hänsyn till både det lokala näringslivet och de boende under såväl planeringen som den kommande byggnationen. Flera nya bostäder byggs och med det ökar också behovet av service såsom förskolor, skolor och en väl utbyggd vård- och omsorgsverksamhet. Samverkan mellan stadsdelen och centrala nämnder är strategiskt viktigt för att säkerställa lokaler och en bra planering för detta. I samband med dessa byggen bör de boendes behov av bland annat sopstationer och parkeringar tas med i arbetet.

Många ungdomar vistas i Cityområdet på kvällar och helger - i en tuff miljö med för mycket droger. Det krävs därför ett väl fungerande samarbete mellan fältassistenter, skolorna, socialtjänsten, polisen och frivilliga nattvandrare för att skapa större trygghet och motverka brott. För att öka tryggheten görs förbättringar av belysningen vid Vasaparken och på flera ställen i City.

Inom äldreomsorgen görs den största prioriteringen. Stadsdelen satsar bland annat på utbildning för dem som arbetar inom demensvården. Nya riktlinjer för biståndsbedömning har tagits fram och det innebär en ökad hänsyn till den enskildes egna önskemål, sociala situation och ålder. Vi satsar på att förbättra de äldres vardag med bland annat nära matlagning och ett aktivt arbete med hela matupplevelsen.

Medborgarna ska få bättre information för att fler ska kunna göra aktiva val av service. Inom förskolan införs ett nytt kösystem via Internet.

Jobbtorgen startar och det innebär att stadsdelen tar ansvar för att lotsa personer med försörjningsstöd, som har arbetsförmåga, vidare dit för stöd och insatser att komma i jobb.

Stadsdelen arbetar också med att upptäcka och stödja kvinnor och barn som utsätts för våld i nära relationer. Arbetet för personer med missbruk förbättras genom att vårdkedjan utvecklas så att de får möjlighet att komma bort från härbärgen och in i långsiktiga behandlingar och boenden.

Stockholm satsar på en ökad mångfald bland utförare inom den kommunala servicen. Det innebär att flera verksamheter kommer att upphandlas och att personal erbjuds att knoppa av bland annat inom äldreomsorg och förskola. Norrmalm kommer också att fortsätta samverka med övriga stadsdelar i innerstaden för att få en kostnadseffektiv och bra service till medborgarna.

Hanna Broberg (m)

Ordförande i Norrmalms stadsdelsnämnd

Fakta om Norrmalm

Statistiken är hämtad från Utrednings- och statistikkontoret, USK, november 2007

Fakta	Norrmalms sdn	Stockholms stad
Geografisk yta	478 ha	18 712 ha
Antal invånare	62 989	782 885
Andel barn 0-15 år	12,7 %	16,9 %
Andel ungdomar 16-19 år	2,9 %	4,2 %
Andel inv. 20-64 år	72 %	64,7 %
Andel inv. 65 år och äldre	12,5 %	14,3 %
Andel inv. utländsk bakgrund	17,5 %	27 %
Medelinkomst/år 20-64 år	331 700 kr	283 300 kr
Andel m. eftergymnasial utb. 25-64 år	64,7 %	50,9 %
Andel arbetslösa	1,8 %	3,2 %
Andel med ekonomiskt bistånd	1,6 %	5,2 %

Styrning och uppföljning

Huvudsyftet med stadens integrerade ledningsystem, ILS, är att skapa tydlighet och försäkra sig om att de politiska målen och besluten genomsyrar alla led i stadens organisation. En väl fungerande kommunal verksamhet med god kvalitet förutsätter en väl fungerande styrning. På samtliga nivåer måste det finnas respekt för budgeten som stadens främsta styrdokument där ekonomin utgör den yttre ramen inom vilken verksamheten måste inrymmas. Utgångspunkten för styrning och uppföljning av stadsdelsnämndens ekonomi och verksamhet är ILS.

I samband med verksamhetsplaneringen för 2008 har staden introducerat ett webbaserat verksamhetsstöd för planering och uppföljning (ILS-webb). Systemet är under utveckling och kompletteringar kommer att behöva göras.

Definitioner av begrepp i verksamhetsplanen

KF:s inriktningsmål - Kommunfullmäktiges verksamhetsövergripande mål som tydliggör vad samtliga nämnder och bolagsstyrelser långsiktigt skall sträva för att uppnå.

KF:s mål för verksamhetsområdet – förtydligar kommunfullmäktiges inriktningsmål och stadens övergripande mål för verksamheten.

Nämndmål – utifrån nämndens förutsättningar ska nämndmålen uttrycka en mer preciserad och uppföljningsbar nivå av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Nämndmålen utgör en prioritering av vad nämnden ska nå under det kommande året.

KF:s indikatorer – påvisar/mäter utvecklingen av verksamhetens resultat och beskriver måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Uppföljning sker i tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

KF:s aktiviteter – konkreta aktiviteter som skall utföras under året för att nå de av kommunfullmäktige fastställda målen.

Stadsdelsnämndens arbete med mål och uppföljning

Med utgångspunkt från nämndens verksamhetsplan gör alla enheter en lokal verksamhetsplan. I den lokala verksamhetsplanen anges enhetens åtaganden för kommande år. Åtagandena ska ha en tydlig koppling till kommunfullmäktiges och stadsdelsnämndens mål för verksamhetsområdet. De ska vara tydliga och uppföljningsbara och fänga syftet med verksamheten. Vid uppföljningen av enheternas åtaganden identifieras områden där utvecklingsinsatser måste göras för att uppnå målen.

Kvalitetsgarantier

De enheter, som har åtaganden som riktar sig direkt till brukarna, sammanställer dessa till en kvalitetsgaranti. Genom kvalitetsgarantin får brukarna besked om vilken service och omsorg de kan förvänta sig av verksamheten och hur enheten rättar till brister om den inte lever upp till sina åtaganden. Kvalitetsgarantin godkänns av stadsdelsnämnden, efter att förvaltningsledningen gjort en bedömning av åtagandena. Garantin gäller för ett kalenderår.

Synpunkter och klagomål

Hanteringen av synpunkter och klagomål är en strukturerad uppföljningsmetod för att rätta till fel och utveckla verksamheten. Den utgör dels ett hjälpmedel vid uppföljning, dels ett sätt att öka medborgarnas och brukarnas inflytande över verksamheten.

Tidsplan

Stadsdelsnämndens styrprocess har en tidsplan för aktiviteter som innefattar styrning, dialog, uppföljning och förbättring. Tidsplan för verksamhetsledning finns i bilaga 10.

Riskhantering

I verksamhetsplanen ska en risk- och väsentlighetsanalys göras. Analysen ska tydliggöra de hot som föreligger mot att nå uppsatta verksamhetsmål. Hoten kan vara såväl påverkbara som opåverkbara och av intern eller extern karaktär.

Risk- och väsentlighetsanalysen består av två delar. Del ett görs utifrån de av kommunfullmäktige fastställda indikatorerna. Utifrån dessa skall nämnden identifiera vilka risker som finns för att de specificerade årsmålen inte kommer att nås. I analysen ska nämnden dels uppskatta sannolikheten för att risken ska inträffa, dels uppskatta väsentlighetsgraden av bedömda risker, samt slutligen ta ställning till hur riskerna ska behandlas.

Den andra delen av risk- och väsentlighetsanalysen gör förvaltningen utifrån för verksamheten centrala processer. Utifrån risk- och väsentlighetsanalysen har ett förslag till internkontrollplan upprättats (Se bilaga 8 - internkontrollplan).

Norrmalms värdegrund

- *Alla människors lika värde*
- *Brukaren i centrum*
- *Utveckling genom delaktighet och ansvar*

Norrmalms värdegrund är ett gemensamt åtagande. Alla stadsdelsförvaltningens enheter ska presentera sin värdegrund i enhetens lokala verksamhetsplan. Enhetens arbets- och förhållningssätt ska utformas utifrån den gemensamma värdegrunden.

Norrmalms ledningspolicy

Chefer och ledare på Norrmalms stadsdelsförvaltning ska vara tydliga företrädare för vår gemensamma värdegrund. Ledarskapet ska kännetecknas av en positiv människosyn, kunskap och förståelse för brukarnas behov och ett engagerat ledarskap som omfattar alla medarbetare.

Norrmalms kommunikationspolicy

Norrmalms kommunikationspolicy bygger på Stockholms stads övergripande kommunikationspolicy och Norrmalms grundläggande värderingar och gäller stadsdelsförvaltningens alla verksamheter. Kommunikationen ska bidra till att verksamhetens mål uppnås och skapa en tydlig och positiv bild av stadsdelsförvaltningen och dess verksamheter.

Under hösten 2007 har förvaltningens intranät förnyats och införts i det stadsövergripande intranätet. Det nya intranätet ska stödja chefer och medarbetare i det dagliga arbetet och ge utrymme för ett effektivt informationsutbyte mellan verksamheterna.

Aktivitetsplanen.

I kommunfullmäktiges budget för mandatperioden ligger ett uppdrag att skapa förutsättningar för fler företag genom att konkurrensutsätta alla verksamheter som inte är myndighetsutövning, att bedriva ett professionellt upphandlingsarbete samt att avknoppa verksamheter som medarbetarna vill driva i egen regi. Den politiska ambitionen är att få in fler aktörer i den kommunala verksamheten och öka valfriheten för brukarna. Stadens nämnder och förvaltningar ska aktivt uppmuntra och stödja anställda som vill ta över och driva kommunala verksamheter.

En aktivitetsplan för upphandling och konkurrens ska upprättas av samtliga nämnder i staden. Planen ska innehålla en analys av nämndens hela verksamhet utifrån ett konkurrensutsättningsperspektiv och övergripande visa hur nämnden avser arbeta för att uppnå kommunfullmäktiges mål, att bl.a. säkerställa verksamhetens kvalitet och ge mindre aktörer möjlighet att konkurrera. Vidare ska nämnden beskriva hur man avser att arbeta för att underlätta och stimulera avknoppning av nämndens verksamheter. (Se bilaga 1 - Aktivitetsplan)

Verksamheter som ska upphandlas under 2008:

Konsumentvägledning

Parskötsel

Tre Liljor KTT (korttidstillsyn för barn över 12 år)

Vasens vård- och omsorgsboende

Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboende

Värdurens vård- och omsorgsboende

Observatorielundens parklek

Utveckling av samarbetsformer

Införandet av valfrihetssystem och kommande upphandlingar inom äldreomsorgen ställer nya krav på äldreomsorgens beställarfunktion. Vård- och omsorgsavdelningen arbetar därför med att utveckla samarbetsformerna med de utförare och de företagare som bedriver vård- och omsorgsverksamhet på Norrmalm samt i staden för övrigt.

Personalförändringar

I samband med konkurrensutsättningen av förvaltningens verksamheter, främst vid Vasens och Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboenden, beräknar förvaltningen att den tillsvidareanställda personalen kommer att minska med ca 300 medarbetare. Av dessa kommer sannolikt ett mindre antal välja att stanna kvar inom förvaltningen.

Norrmalms organisation

Ledning och administrativt stöd

Förvaltningsledningen består av stadsdelsdirektören och avdelningscheferna. Förvaltningsledningens främsta uppgift är att utveckla mål- och resultatstyrningen i enlighet med stadens integrerade ledningssystem, ILS, för att få en nära koppling mellan stadsdelsnämndens mål, verksamheternas ekonomiska förutsättningar och ett effektivt resursutnyttjande.

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiska uppföljningen, stadsdelsnämndens budget- och bokslutsarbete, redovisning samt övriga ekonomi-administrativa frågor. Ekonomiavdelningen ansvarar också för nämndens uppföljning enligt ILS.

Personalavdelningen

Personalavdelningen har främst rådgivande, men även strategiska uppgifter inom personalområdet, framförallt gentemot förvaltningens chefer. Avdelningen ska även säkerställa att stadens personalpolitik och prioriterade områden inom den, anpassas för och efterlevs i våra verksamheter.

Planeringsavdelningen

Planeringsavdelningen har strategiska och rådgivande uppgifter, tillhandahåller kompetensstöd samt utför serviceuppdrag. Till avdelningens funktioner hör nämndstöd, lokalfrågor, upphandlingar, konsumentvägledning, budget- och skuldrådgivning, boutredning, folköl- och tobakstillsyn, intern och extern information samt reception.

Till avdelningen hör också IT-enheten som ansvarar för drift, underhåll och säkerhetskopiering av det lokala nätverket och intranätet samt behörighets-administration och kommunikation mot datorsystemen.

Barn- och ungdomsavdelningen

Barn- och ungdomsavdelningen omfattar förskolan, de öppna fritidsverksamheterna, social omsorg för barn och unga, barn i behov av särskilt stöd samt stöd och service till barn och unga med funktionsnedsättning.

Förskolans verksamhet följer de riktlinjer som finns fastställda i skollagen och läroplanen. Verksamheterna social omsorg om barn och unga med funktionsnedsättning styrs av föräldrabalken, socialtjänstlagen (SoL), lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Vård- och omsorgsavdelningen*Vuxna under 65 år*

Social omsorg för vuxna vänder sig till personer med sociala-, psykosociala- och/eller missbruksproblem samt personer med psykiska, fysiska och begåvningsmässiga funktionsnedsättningar. Inom verksamhetsområdet handläggs även ärenden om ekonomiskt bistånd, riksfärdtjänst och lokal färdtjänst.

Verksamhetsområdet omfattar insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om assistansersättning (LASS), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt stadens policydokument och riktlinjer.

Vuxna 65 år och äldre

Äldreomsorgen vänder sig till och ger bistånd, service, omsorg och vård till personer som är 65 år och äldre. I detta inbegrips att informera om insatser inom äldreomsorgen, besluta om bistånd efter ansökan och utforma biståndet i samverkan med brukaren.

Verksamhetsområdet omfattar hemtjänst i ordinärt boende, dagverksamhet, korttidsvård och vård- och omsorgsboende. Insatserna regleras av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). I ansvarsområdet för åldersgruppen ingår även riksfärdtjänst samt utredningar om behov av lokal färdtjänst.

Parkmiljögruppen för Norra innerstaden

Parkmiljögruppen för Norra innerstaden är sedan 2007 gemensam för stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Parkmiljögruppen ansvarar för park- och stadsplanefrågor för de tre nämnderna.

Stadsdelsnämnden har ansvar för skötsel och investeringar i parker, parkvägar och naturområden. Förvaltning och utveckling av dessa sker i enlighet med nämndens parkplan. Nya lekplatser planeras främst inom ramen för stadsutvecklingsområden. Befintliga lekplatser tillgänglighetsanpassas i samråd med trafikkontoret och rustas i enlighet med nämndens underhållsplan. Parkerna ska fortsätta att utvecklas till en gemensam resurs för parkbesökarna.

Nämnden är remissinstans och parkmiljögruppen följer stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med förändringar i stadsmiljön. I samverkan med berörda förvaltningar utvecklas dialogen med medborgare och företrädare för olika organisationer och grupper när det gäller utveckling av parker, naturområden och övrig stadsmiljöverksamhet.

Samarbete med andra stadsdelsnämnder

Inom verksamheter som har mindre omfattning i varje stadsdelsnämnd eller är högt specialiserade kan det finnas vinster för både medborgare och medarbetare med en ökad samordning. Stadsdelsnämnderna i norra innerstaden - Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm - har sedan tidigare goda erfarenheter av samarbete inom olika verksamhetsområden. Det finns bl.a. en gemensam ungdomsmottagning, ett barncentrum, Stödcentrum City, s.k. case managers inom psykiatri, sysselsättningsprojekt för unga med psykiska funktionsnedsättningar, handledning samt IT-support och gemensam telefonväxel.

Under 2007 inleddes flera samarbeten mellan innerstadens stadsdelsnämnder. Förutom parkmiljö samarbetar Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm om försörjningsstöd, arbetsmarknadsinsatser och flyktingsamordning. Samarbetet syftar till att förstärka utvecklingsarbetet inom ekonomiskt bistånd och få effektivare arbetsmarknadsinsatser i innerstaden. Försörjningsstödet och flyktingmottagandet är förlagt till Östermalm medan arbetsmarknadsfrågorna är lokaliserade till Kungsholmen.

Inom budget- och skuldrådgivning, boutredning samt konsumentvägledning samarbetar Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm. Inom konsumentvägledningen ingår även Södermalm i samarbetet. Norrmalm och Kungsholmen har gemensam folköls- och tobakstillsyn. Tjänsterna är placerade på Norrmalms stadsdelsförvaltning.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:
Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök

För att bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål ska fler aktörer få möjlighet att bedriva verksamhet inom stadsdelen. Antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd ska minska. Bidragstiden för försörjningsstöd ska förkortas. Alla nyanlända flyktingar ska ha en individuell introduktionsplan och samtliga flyktingar ska vara självförsörjande efter introduktion.

Vidare ska nämndens verksamheter bidra till en hållbar livsmiljö genom att nämnden minskar miljöpåverkan från egna verksamheter och verkar för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt. Stadsdelens parker ska användas för lek, spel och vila, de ska vara välskötta och attraktiva samt erbjuda ett rikt och varierat innehåll för invånare och besökare. Kulturaktiviteter för alla åldersgrupper ska erbjudas inom nämndens verksamheter.

Våld i nära relationer ska uppmärksammas i högre utsträckning och lämpligt stöd ska ges. Det brottsförebyggande arbetet och samarbetet mellan socialtjänst, fritid, förskola, grundskola, polis och föräldrar ska stärkas.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	26%	öka	År
Andel anställda i avknoppade verksamheter		öka	Tertial

NÄMNDMÅL:
Fler aktörer ska få möjlighet att bedriva verksamhet inom stadsdelen.

Förvaltningen kommer att genomföra aktivitetsplanen och stödja de enheter som är intresserade av att avknoppa verksamheter. Vidare kommer förvaltningen att ge information och hjälp till de aktörer som söker lokaler i stadsdelen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Jobb istället för bidrag

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	50%	50 %	Tertial
Antal vuxna bidragstagare i staden med ekonomiskt bistånd	180st	13 200 st	Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Stadens kostnader för ekonomiskt bistånd	13,5 mnkr	minska	Tertial
Andelen flyktingar som har gällande individuella introduktionsplaner	100%	100 %	År
Antal individer som har ett långvarigt socialbidragsberoende	53st	minska	År
Snitt-tid för nyanlända att bli självförsörjande		tas fram 2008	Tertial
Antal barn som lever i familjer som är bidragsberoende	48 st	minska	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Genomföra projektet Jobbtorg	2008-01-01	2008-12-31	
Alla flyktingar ska ha aktivitetsplan inom fem dagar	2008-01-01	2008-12-31	
Samtliga personer med ekonomiskt bistånd på grund av arbetsbrist hänvisas till något av stadens jobbtorg för snabb insats och jobbgaranti	2008-01-01	2008-12-31	
Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	
Jobbtorgen ska utarbeta lokala samverkansöverenskommelser med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan m.fl.	2008-01-01	2008-12-31	
Vuxna arbetsföra flyktingar hänvisas till de stadsgemensamma jobbtorgen där de ska ha insats, aktivitetsplan, praktik eller arbete inom fem dagar (Vision 2030)	2008-01-01	2008-12-31	
Stadsdelsnämnderna ansvarar för att nyanlända flyktingar har en gällande individuell introduktionsplan	2008-01-01	2008-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31	
Jobbtorgen ska ge personer med ekonomiskt bistånd arbetsförberedande aktivitetsplan/insats/arbete inom fem dagar	2008-01-01	2008-12-31	
Jobbtorgen ska ge vuxna arbetsföra flyktingar arbetsförberedande aktivitetsplan/insats/arbete inom fem dagar	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:
Antal hushåll beroende av försörjningsstöd ska minska.
NÄMNDMÅL:
Bidragstiden för försörjningsstöd ska förkortas.
NÄMNDMÅL:
Alla nyanlända flyktingar ska ha en individuell introduktionsplan.
NÄMNDMÅL:
100% av flyktingarna ska vara självförsörjande efter introduktion.

Genom samverkan med stadens jobbtorg och insatser både för personer som är arbetsföra och som står långt från arbetsmarknaden ska beroendet av försörjningsstöd minska. Alla flyktingar hänvisas till flyktinghandläggaren som tillsammans med den enskilde upprättar en introduktionsplan.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. uttrycknings- och specialfordon	80%	öka	År
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår	100%	öka	År
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel	15%	öka	Halvår
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna etanol- och fordonsgasfordon	55%	öka	Halvår

NÄMNDMÅL:**Förvaltningens verksamheter ska bidra till en hållbar livsmiljö.**

Stadens miljöprogram ger vägledning för förvaltningens miljöarbete. Förvaltningen kan bidra till en hållbar livsmiljö genom att leasa miljöbilar, tanka förnybara drivmedel, öka andelen ekologiska livsmedel, ställa miljökrav vid inköp och upphandling, minska användningen av kontors- och engångsmaterial, källsortera avfall samt verka för god ventilation och inomhusmiljö.

NÄMNDMÅL:**Stadsmiljön ska värnas och utvecklas på ett hållbart sätt.**

Nämnden är remissinstans och arbetar för att öka medborgardialogen och samverkan med ansvariga förvaltningar i angelägna stadsmiljöfrågor.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska tillgängliggöra kulturaktiviteter för barn i förskoleåldern	2008-01-01	2008-12-31

NÄMNDMÅL:**Parkerna ska användas för lek, spel och vila.**

Parkerna i innerstaden har många besökare och slits hårt. De används på ett annat sätt idag än vad som var tänkt när de anlades. Förvaltningen arbetar för att i dialog med medborgarna anpassa Norrmalms parker till moderna behov och utveckla fler funktioner samtidigt som kulturhistoriska och ekologiska värden värnas.

NÄMNDMÅL:

Kulturaktiviteter ska erbjudas barn, ungdomar, vuxna och äldre inom våra verksamheter.

Stadsdelnämnden ska i samverkan med kulturnämnden, det fria kulturlivet och föreningar verka för att stärka kulturutbudet och öka tillgången till kultur.

Barnen på Norrmalms förskolor ska erbjudas kulturaktiviteter både på den egna förskolan men också genom t.ex. besök på bibliotek, museer och teatrar. Förskolorna på Norrmalm samarbetar med barnavdelningen på stadsbiblioteket kring temalådor, bokpresentationer, förskolebibliotek och kompetensutveckling.

Ungdomarna på Norrmalm erbjuds olika former av kulturaktiviteter under loven och i andra sammanhang genom ett samarbete mellan stadsdelsförvaltningen, skolorna och andra aktörer.

Kultur erbjuds de vuxna och äldre via ledsagning till bl.a. teater, museum, konserter, idrottsevenemang m.m. och via uppträdanden på våra äldreboenden av trubadurer, körer, teatergrupper m.fl. Inom socialpsykiatri anordnas också bussresor till orter med olika kulturaktiviteter.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Upplevd trygghet		tas fram 2008	År
Stockholmarnas nöjdhet med renhållningen		tas fram 2008	År
Stockholmarnas nöjdhet med snöröjning/sandning		tas fram 2008	År
Stockholmarnas nöjdhet med belysningen		tas fram 2008	År
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden		tas fram 2008	År
Stockholmarnas nöjdhet avseende klotter/skadegörelse		tas fram 2008	År
Upplevelsen av Stockholm som tillgänglig stad		tas fram 2008	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Genomföra trygghetsvandringar	2008-01-01	2008-12-31	
Förbättra städningen i parker	2008-01-01	2008-12-31	
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:**Parker och grönområden ska vara välskötta och attraktiva för invånare och besökare.**

Många av innerstadens parker är gamla och slitna. De ska bli vackrare, tryggare, mer välskötta, rustas upp och anpassas för nya funktioner. Norrmalms parkplan som beslutades av stadsdelsnämnden 2007 är vägledande vid upprustning och restaurering samt skötsel och nyttjande av parker och övriga grönytor på Norrmalm.

NÄMNDMÅL:**Våld i nära relationer ska uppmärksammas i högre utsträckning och adekvat stöd ska ges.**

Förvaltningen deltar i samarbetet kring operation kvinnofrid, en myndighetssamverkan i Stockholms län med målet att öka kunskapen om mäns våld mot kvinnor i nära relationer, samt att motverka våld mot kvinnor och barn. Den lokala resursgruppen för kvinnofrid på Norrmalm samlar kunskap, samt utformar och sprider information om kvinnofridsarbetet. Förvaltningens handlingsplan "Kvinnofrid - våld i nära relationer" är en vägledning för medarbetarna för att utsatta kvinnor och barn ska uppmärksammas och ges rätt stödinsats.

NÄMNDMÅL:**Samarbetet mellan socialtjänst, fritid, förskola, grundskola, polis och föräldrar ska stärkas.**

För att förstärka samarbetet har en överenskommelse träffats mellan socialtjänsten, fritidsverksamheten, förskolorna och skolorna på Norrmalm om hur samarbetet ska ske i olika former under året. Överenskommelsen avser fyra huvudområden:

- Samarbete mellan socialtjänsten och förskola/skola
- Barn i behov av särskilt stöd
- Drog- och brottsförebyggande arbete
- Övergången från förskola till skola

Överenskommelsen följs upp och utvärderas med samtliga chefer inom barn- och ungdomsavdelningen och skolans rektorer en gång per termin.

NÄMNDMÅL:**Det brottsförebyggande arbetet ska stärkas inom stadsdelsnämnden.**

Det drog- och brottsförebyggande arbetet sker i samverkan mellan olika myndigheter och sociala verksamheter för att skapa en trygg miljö i stadsdelen. Det lokala drog- och brottsförebyggande arbetet ska långsiktigt förbättra ungdomars trygghet och hälsa.

Stadsdelsförvaltningen har bildat ett brottsförebyggande råd för att stärka helhetssynen och samverkan mellan socialtjänsten, öppen fritidsverksamhet, polisen och skolorna på Norrmalm. Två arbetsgrupper är knutna till det brottsförebyggande rådet, den ena arbetar med inriktning mot ungdomar och den andra mot vuxna.

I syfte att uppmärksamma och åtgärda otrygga områden som exempelvis mörka gångvägar, buskage, tillhåll för missbrukare m.m. och på så sätt kunna bygga bort otrygga och brottsbelastade miljöer genomför stadsdelsförvaltningen trygghetsvandringar tillsammans med polisen och trafikkontoret.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:
Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Nämnden ska öka antalet utförare så att den enskilde ges fler valmöjligheter och ökad mångfald. All verksamhet ska organiseras och utföras med medborgaren i centrum. Informationen om vilka valmöjligheter som finns ska vara tydlig och lättillgänglig.

Förskolorna ska öka andelen förskollärare samt tillgången till goda pedagogiska miljöer som inspirerar till lek och lärande. Samarbetet med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska öka för att bredda utbudet av fritidsaktiviteter.

Användningen av evidensbaserade utrednings- bedömnings- och uppföljningsinstrument, samt förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten, ska öka. Konsumtionen av alkohol och andra droger bland ungdomar ska minska.

Verksamheterna ska hålla sådan kvalitet att den enskilde upplever trygghet och inflytande över de tjänster och den myndighetsutövning som utförs. Vård- och omsorgsboenden ska erbjuda trivsamt måltidsmiljö och god mat.

Sjukfrånvaron inom förvaltningen ska minska.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel som aktivt valt förskoleverksamhet		öka	År
Medborgarnas upplevelse av valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns		öka	År
Antal fristående aktörer som levererar verksamhet till staden i valfrihetssystem		öka	År
Antal alternativ inom vård- och omsorgsboende		öka	År
Andel fristående aktörer inom vård- och omsorgsboenden som bedriver verksamhet i valfrihetssystemet		öka	År
Andel som aktivt valt hemtjänst		öka	År
Antal fristående aktörer inom hemtjänst som bedriver verksamhet i valfrihetssystemet		öka	År
Antal genomförda avknoppningar		öka	Tertial
Stockholmarnas upplevelse av kvalitet inom barnomsorgen		öka	År
Antal brukare som aktivt valt utförare (loF)		öka	År
Antal brukare som aktivt valt utförare (Äldreomsorgen)		öka	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal alternativ inom hemtjänst	35st	öka	År
Antal alternativ att välja bland inom förskolan		öka	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och uppmuntra personalen att knoppa av	2008-01-01	2010-12-31	
Ta initiativ till ökat samarbete med frivilligsektorn	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:

Antalet utförare ska öka så att den enskilde kan erbjudas anpassade behandlingsalternativ, boendeformer och sysselsättning.

Förvaltningen deltar i och genomför upphandlingar. För att stimulera avknoppning av nämndens verksamheter kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att informera personal och ledning vid de olika enheterna, samt anordna utbildningar, studiebesök och dialoger med avknoppningskansliet. Förvaltningen kommer att utveckla stödet till enheterna inom ekonomi, personal och IT för att göra enheterna självständiga och därmed bidra till goda förutsättningar att knoppa av.

NÄMNDMÅL:

All verksamhet ska organiseras och utföras med medborgaren i centrum så att valfriheten och mångfalden ökar.

Vi är till för våra brukare och vår service ska anpassas till deras behov och förutsättningar. När vi följer upp våra verksamheter ska alltid brukarnas synpunkter på given vård, omsorg och tjänster ingå som en viktig del av uppföljningen.

NÄMNDMÅL:

Informationen om vilka valmöjligheter som finns ska vara tydlig och lättillgänglig.

En utförlig, tydlig och lättillgänglig information ska underlätta för brukarna att göra det val som bäst passar deras önskemål och behov. Information ska ges både skriftligt och muntligt och finnas på Norrmalms webbsida i lätt tillgänglig form för brukarna. Norrmalm ska bidra med information på stadens intranät så att den lätt kan nås av den medarbetare som söker kunskap om olika valmöjligheter.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

Förskola

Förskolan erbjuder barnen en trygg pedagogisk miljö som utmanar och inspirerar till lek och lärande. Förskolorna utgår från de enskilda barnens behov och intressen i samarbete med föräldrarna. I september 2007 var 1 457 barn inskrivna i de kommunala förskolorna jämfört med 1 388 barn vid samma tidpunkt förra året. Antalet platser har utökats kraftigt och den trenden fortsätter eftersom barnantalet i åldrarna 1-5 år förväntas öka med ca 100 under 2008. Antalet barn beräknas ligga i nivå med kommunfullmäktiges mål om 14 barn i småbarnsgrupperna och 18 barn i storbarnsgrupperna.

Lokalkostnaderna förväntas stiga i nybyggda förskolelokaler och i de fastigheter som övertas av bostadsrättsföreningar.

Uppfyllelse av barnomsorgsgarantin

För att klara barnomsorgsgarantin har förvaltningen under de senaste åren dels byggt ut förskoleverksamheten och dels effektiviserat utnyttjandet av befintliga lokaler. Inför 2008 och 2009 beräknar förvaltningen att det behövs 150 nya förskoleplatser i Sabbatsbergsområdet. Förvaltningen har framfört detta till både exploaterings- och stadsbyggnadskontoret, men samarbetet har ännu inte lett fram till några konkreta resultat. Mot bakgrund av detta befarar förvaltningen att det kan bli stora svårigheter att uppfylla barnomsorgsgarantin under 2008.

Öka den pedagogiska inriktningen i förskolan

Norrmalms förskolor har hög kvalitet i den pedagogiska verksamheten och uppfyller målen i läroplanen enligt den senaste kvalitetsredovisningen. Arbetet med barnens utveckling och lärande har stärkts genom att förskolorna under flera år systematiskt har arbetat utifrån en Reggio Emiliainspirerad barnsyn med observation, pedagogisk dokumentation och projekt. Prioriterade utvecklingsområden är de flerspråkiga barnen, övergången till förskoleklassen och föräldrarnas medverkan i utvärderingsarbetet.

Fritidsverksamhet

Fritidsverksamhet för stadsdelens barn och ungdomar finns i Vanadisstugan och Vasastans fritidsgård, som öppnar i nybyggda lokaler i anslutning till Matteusskolan. Fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning anordnas i Tre Liljor. Verksamheterna utformas i samråd med ungdomarna utifrån deras önskemål.

Det finns parklekar vid Vasaparken och Observatorielunden med aktiviteter för barn där deras behov av skapande, lek och rörelse tillgodoses. Öppen förskola erbjuds i Vasaparken för hemmavarande föräldrar med yngre barn.

Sommarkollo erbjuds alla barn i stadsdelen i åldrarna 9-16 år som önskar plats och fritidsenheten anordnar också viss sommarverksamhet.

Observatorielundens parklek och verksamheten i Tre Liljor konkurrensutsätts under året.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0st	0 st	Månad
Andel behöriga förskolelärare	58%	öka	År
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	5%	minska	Tertial
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	5%	minska	Tertial
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska planera för att staden upprätthåller barnomsorgsgarantin	2008-01-01	2010-12-31	
Staden ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Förskolorna ska öka andelen förskollärare.

Två viktiga framgångsfaktorer för Norrmalms förskolor är att de har välutbildade pedagoger och hög vuxentäthet. Alla förskolebarn på Norrmalm ska ha tillgång till kompetenta och medforskande pedagoger som är engagerade i barns lärande.

Stadsdelsnämnden strävar efter att höja andelen förskollärare genom ett offensivt rekryteringsarbete och vidareutbildning av barnskötare, men också genom att erbjuda bra arbetsvillkor och möjligheter till kompetensutveckling. Förvaltningen kommer under året att delta i en satsning där barnskötare erbjuds att validera sin kompetens för att sedan studera till förskollärare/lärare mot yngre år.

NÄMNDMÅL:**Förskolorna ska öka tillgången till goda pedagogiska miljöer som inspirerar till lek och lärande.**

Förvaltningen kommer att följa upp den pedagogiska miljön på alla förskolor för att se att lokaler och material är ändamålsenliga och stöder det pedagogiska arbetet. En särskild satsning kommer att göras för att inventera och utveckla förskolornas utemiljöer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen kommer att intensifiera samarbetet med exploaterings- och stadsbyggnadskontoret för att få fram nya förskolelokaler i Sabbatsbergsområdet. Förvaltningen undersöker möjligheten att påbörja ytterligare en uteverksamhet under året.	2008-01-01	2008-12-31

NÄMNDMÅL:**Samarbetet med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska öka för att bredda utbudet av fritidsaktiviteter.**

Barn- och ungdomsavdelningen kommer att fortsätta samarbetet med stiftelsen Birkagården för att öka utbudet av fritidsaktiviteter för Norrmalms ungdomar och för att fånga upp ungdomar i riskzonen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen

Familjeenheten

Familjeenhetens målgrupp är barn och ungdomar i åldrarna 0 till 20 år och deras familjer. Den största delen av enhetens verksamhet är myndighetsutövning och regleras i Socialtjänstlagen (SoL) och Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) som båda är skyddslagstiftningar. Huvuduppgiften är att genom utredningsarbete få en bild av det sammanhang barnet lever i samt barnets behov i relation till familjens resurser. Enheten ska arbeta förebyggande och verka för tidig upptäckt.

Enheten ansvarar också för bedömning av och beslut om bistånd till barn och ungdomar i åldrarna 0 till 20 år med funktionsnedsättning. Detta arbete styrs av Lagen om särskilt stöd och service till funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlagen som ska tillförsäkra individen goda levnadsvillkor.

I familjeenhetens arbetsuppgifter ingår utredningar avseende adoptioner, vårdnad, umgänge, boende, namnändringar samt faderskapsfrågor. Enheten svarar för rekrytering och utredning av familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner samt svarar för utbildning, handledning och annat stöd åt dessa

*Vuxna under 65 år***Socialpsykiatri**

Social omsorg till personer med långvariga psykiska funktionsnedsättningar innehåller såväl uppsökande insatser som långvarigt socialt behandlings- och rehabiliteringsarbete. Bedömningar görs i nära samarbete med den enskilde utifrån dennes behov och önskemål. Samarbete sker med landstingets psykiatriska verksamhet.

Målsättningen med verksamheten är den enskildes integration i samhället. Insatserna består av boendestöd från stödteam, olika former av stödboenden samt ett brett utbud av arbete, sysselsättning och fritidsverksamheter. De öppna verksamheterna, Balder, Mentorsprojektet och Verkstan, är viktiga för att bryta isolering och undvika utanförskap.

Ett av stödteamen vänder sig till personer som är aktuella inom allmänpsykiatri och har en personlighetsstörning. En viktig del i teamets arbete är en specialisering inom befintlig verksamhet för att utveckla metoder och förhållningssätt gentemot brukargruppen.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Verksamheten ger stöd och service enligt SoL och LSS. Insatserna omfattas av personlig assistans, ledsagarservice, avlösarservice, hemhjälp, hemhjälp i assistansliknande form, kontaktpersoner, korttidsfamiljer samt daglig verksamhet. Arbetet bedrivs individinriktat utifrån den enskildes behov. Stor vikt läggs vid brukarnas delaktighet och inflytande för ökad självständighet.

Det neuropsykiatriska stödteamet drivs i samverkan med Kungsholmens och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Genom att anpassa boendestödet på rätt sätt kan personer med Aspergers syndrom, ADHD och andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar klara av att bo på egen hand på ett mer självständigt sätt.

Norrmalms gruppbofästelser består av sex arbetslag som ger stöd och service enligt LSS till 43 personer med begåvningsmässiga funktionsnedsättningar. En av gruppbofästelserna har speciell inriktning på äldre personer med begåvningsmässig funktionsnedsättning.

Det handikappolitiska programmet utgör en del av stadens integrerade lednings- och styrsystem (ILS) och är förankrat inom nämndens alla verksamheter. Det finns en flerårsplan för att höja graden av tillgänglighet i stadsdelens skolor. Vid samhällsplanering t.ex. vid remissvar, uppmärksammas behovet av en god tillgänglighet.

Missbruksvård och social omsorg

Vuxenheten ger stöd och insatser till vuxna personer, vilket innebär missbruksvård och annan psykosocial verksamhet, företrädesvis stöd till misshandlade kvinnor samt hjälp till personer som riskerar att bli vräkta. Enhetens huvuduppgift är att medverka till att den enskilde blir så rehabiliterad att han/hon blir oberoende av stöd från vuxenheten, eller att biståndsbehovet blir så litet som möjligt. Arbetet är individinriktat och socialsekreterarnas huvudsakliga uppgifter är att utföra ett kvalificerat utredningsarbete, motivationssamtal, stöd, behandlingsarbete och bedömningar samt att föreslå lämpliga insatser för varje person. Beslut om insatser ges i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om Vård av Missbrukare i vissa fall (LVM) samt gällande riktlinjer.

Vuxna 65 år och äldre

Livskvalitet

Inom stadsdelsnämndens verksamheter finns ett stort utbud av olika aktiviteter och sysslor. Alla boenden har bibliotek och tillgång till vacker ytermiljö i form av terrass, innergård eller trädgård t.ex. Sinnenas trädgård som är en terapeutisk trädgård. Under året är det fortsatt fokus på äldres behov av social gemenskap, aktiviteter och utevistelse. Den individuella planeringen ska garantera att den äldres behov tillgodoses och dokumenteras.

Äldreomsorg - beställarenheten

Beställarenheten arbetar med såväl övergripande planerings- och utvecklingsfrågor som att utreda, bedöma och besluta om insatser för enskilda. Till uppgifterna hör även att följa upp beslutade insatser, informera, ta ut rätt avgift av brukaren och se till att rätt ersättning utgår till de enheter som utför insatserna.

Hemtjänst

Hemtjänst i ordinärt boende omfattas av kundvalsmodellen. Detta innebär att pensionärer med hemtjänst i ordinärt boende har rätt att välja mellan privata utförare och verksamheter i egen regi. Stadsdelsnämnden har tre verksamheter i egen regi: Birkastans, Drottninggatans och Johannes hemtjänst. Norrmalm har avtal med Trygghetsjouren vid socialtjänstförvaltningen om larmmottagning dygnet runt.

Dagverksamhet

Dagverksamhet har stor betydelse som komplement till hemtjänst, förebyggande verksamhet och stöd/avlösning till anhöriga. Dagverksamhet fyller också en viktig funktion för att äldre ska bibehålla förmågor och möjliggöra kvarboende. Inom stadsdelsnämnden finns de två biståndsbedömda dagverksamheterna Klockhuset och Mimer. Klockhuset erbjuder dagverksamhet för personer med demenssjukdom och Mimer har en äldrepsykiatrisk inriktning.

Öppen verksamhet

Ljuspunkten är en öppen verksamhet/träffpunkt för alla som är 65 år och äldre inom stadsdelen. Ljuspunkten är inriktad på att stimulera till sysselsättning och fungera som en plats för möten och social samvaro. Förvaltningen kommer tillsammans med stadsdelens pensionärsråd att utöka samarbetet med frivilligorganisationerna, bl.a. för att anordna utflykter och erbjuda äldre ett varierat utbud av aktiviteter.

Fritidscentret Vasaträffen är öppen för alla äldre i Stockholm stad. Besökarna har inflytande över utformningen av aktiviteterna som presenteras i program som bl.a. annonseras i lokalpressen. Vasaträffen har kafé, anordnar aktiviteter som allsång, gymnastik, utflykter och erbjuder kulturella upplevelser.

Vård- och omsorgsboende

I egen regi finns totalt 336 platser i vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg för personer med omfattande omvårdnadsbehov.

Servicehus

Inom stadsdelsnämnden finns totalt 228 lägenheter i servicehusboende fördelat på följande enheter: Riddargården 10 lägenheter, Väderkvarnen 101 lägenheter, Väduren 117 lägenheter.

Hälso- och sjukvård

Kommunal hälso- och sjukvård omfattar den sjukvård som utövas av sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast verksamma inom stadsdelsnämndens vård- och omsorgsboende och dagverksamheter för äldre. I det kommunala uppdraget ingår också att tillgodose behovet av individuella hjälpmedel och inkontinenshjälpmedel. Hälso- och sjukvården baseras på ett salutogent synsätt, d.v.s. att hälso- och sjukvårdspersonalen förutom sitt specifika hälso- och sjukvårdsuppdrag tillsammans med den äldre ska identifiera och förstärka den äldres friskfaktorer.

Anhörigstöd

Anhörigkonsulenten vänder sig till alla anhörigvårdare i stadsdelen och bedriver uppsökande verksamhet, individuellt stöd och ger information. Anhörigkonsulenten genomför regelbundet anhörigcirklar i samarbete med Röda korset och deltar i anhörigutbildning i hemtjänsten samt genomför årligen en enkät till kända anhörigvårdare i stadsdelen för att följa upp verksamhetens mål kring anhörigstöd.

Uppsökande och förebyggande verksamhet

För att främja förutsättningarna för god livskvalitet bland äldre bedrivs årligen uppsökande verksamhet i form av hembesök, telefonkontakt, skriftlig information eller möjlighet att delta i informationsträffar. Verksamheten vänder sig till alla stadsdelens invånare som är 75 år och inte har några insatser från äldreomsorgen.

IT i vård och omsorg

Vård och omsorgsavdelningen fortsätter under 2008 sitt arbete med att säkra användandet av stadens gemensamma IT-stöd (ParaSol) för social utförardokumentation som infördes 2007.

Utveckling 2008*Hemlöshet*

Socialpsykiatriska enheten bedriver uppsökande verksamhet dels på träfflokalen Balder och dels genom att söka upp personer som riskerar hemlöshet p.g.a. uppsägning från sin bostad. Hemlösa söker sig till träfflokalen där det finns möjlighet att få mat till en låg kostnad, att sköta sin personliga hygien och tvätta kläder samt att få råd och stöd av personalen. Under året kommer enheten att arbeta fram en handlingsplan med rutiner och kartläggning av resurser i syfte att

motverka hemlöshet. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 1,0 mnkr för att kunna bedriva verksamheten.

Stärkt vårdkedja

Vuxenenheten vidareutvecklar insatserna för de mest utsatta; hemlösa med tungt missbruk och hemlösa med "samsjuklighet", dvs. missbruk i kombination med psykisk störning. Huvudsyftet är att stärka vård- och boendekedjan och att implementera det påbörjade arbetet i den ordinarie verksamheten och ytterligare stärka samverkan med landstingets beroendevård och psykiatri.

En stärkt vårdkedja ska leda till att klienten, istället för enbart boende på härbärgen, erbjuds ett mer ordnat boende som inackorderingshem och längre fram tränings- och försökslägenhet och förhoppningsvis avslutningsvis eget lägenhetskontrakt. Färre härbärgesplaceringar ger på kort sikt ökade vårdkostnader då behandling och kvalificerat boende har en högre kostnad.

Under olika faser i vårdkedjan behövs olika former av insatser. Ett team bildas bestående av uppsökare, case manager och boendelots som arbetar uppsökande och utåtriktat med hemlösa klienter. Teamets uppgift är också att besöka härbärgen och samordna insatser så att varje myndighet bidrar med rätt insats och klienten kan komma vidare i vårdkedjan. Här ingår också att arbeta med klienten i tränings- eller försökslägenhet med återfallsförebyggande åtgärder och med färdighetsträning i att sköta hem och ekonomi. En stor vinst ligger i att insatserna utförs av ett begränsat antal personer för att kunna ge maximal kontinuitet och bästa stöd till klienterna.

Socialtjänsten blir på detta sätt mer tillgänglig för personer som har svårt att upprätthålla en kontinuerlig kontakt med myndigheter. Stadsdelsnämnden begär, i likhet med år 2007, budgetjustering med 1,2 mnkr för att kunna fortsätta att bedriva verksamheten.

Gruppverksamhet

Den socialpsykiatriska verksamheten avser att inom alla verksamheter utveckla arbetet med grupper. I dessa kommer man att fokusera på att höja klientens egen kompetens och hur hon/han skaffar sig färdigheter för att bättre hantera sitt dagliga liv, t.ex. genom grupper med KBT inslag och ESL-grupper (ett självständigt liv).

Daglig verksamhet

En ny daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning startar i januari. Verksamheten sätter arbetet i fokus och ger möjlighet till lärande och praktik. Dels består arbetet i att underhålla och sköta Sinnenas trädgård och den närliggande Sabbatsbergsparken. Dels utgörs det av en serviceinriktad tjänst med uppgift att sköta förvaltningens externa postgång.

Utveckling av samarbetet med frivilligorganisationer

Sociala aktiviteter är av stor betydelse för det fysiska och psykiska välbefinnandet hos äldre. Många äldre behöver stöd för att leva ett aktivt liv. Äldre- och frivilligorganisationer bidrar till detta genom att bryta isolering och ge stimulans i vardagen samt hjälper till att bygga sociala nätverk.

Förvaltningen har i samarbete med stadsdelens pensionärsråd påbörjat en dialog med de lokala frivilligorganisationerna inom stadsdelen. För att vidareutveckla samarbetet har en projektledare anställts med uppdrag att tillsammans med anhängigkonsulent, det lokala pensionärsrådet och andra bygga upp ett stöd till frivilligt socialt arbete. Syftet är att främja förutsättningarna för god livskvalitet bland äldre, verka förebyggande samt utveckla komplement till den offentliga sektorns ordinarie verksamhet.

En träfflokal för det frivilliga sociala arbetet kommer att inrättas. Lokalen ska fungera som kontaktyta mellan personer som vill ge respektive ta emot stöd samt erbjuda aktiviteter utifrån besökarnas behov och önskemål. I lokalen ska besökarna också kunna få vägledning om landstingets och kommunens verksamheter.

Utveckling av vården av demenssjuka

Som ett led i att utveckla bemötandet och omhändertagandet av demenssjuka kommer personal som inte har grundläggande kompetens om demenssjukdomar erbjudas en 7,5-poängsutbildning inriktad på bemötande och allmän omvårdnad.

Information

För att tillförsäkra de äldre det stöd och den hjälp de behöver är det viktigt att nå ut med tydlig information om vilken hjälp och service som kommunen har att erbjuda. Förvaltningen kommer att utveckla informationsmaterialet om äldreomsorg för att informationen ska underlätta för den enskilde att välja själv.

Valfrihetssystem

Ett valfrihetssystem för vård- och omsorgsboende införs vid halvårsskiftet. Valfrihetssystemet innebär att den som beviljats plats på vård- och omsorgsboende ska kunna välja var han/hon vill bo. Valet ska gälla alla boenden som ingår i valfrihetssystemet, inom såväl som utom Stockholms stads gränser. Servicehus, korttidsvård, avlastning och växelvård är undantagna från valfrihetssystemet.

Inom ramen för valfrihetssystemet upphandlas Vasens och Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboenden tillsammans med verksamheter från andra stadsdelar under våren.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Tak-över-huvudet-garantin (IoF)		100 %	Månad
Antal hemlösa	3 231st	minska	År
Andel hemtjänst i egen regi som bedrivs enligt gällande avtal	100%	100 %	År
Andel upphandlad hemtjänst som bedrivs i enlighet med gällande avtal	100%	100 %	År
Andel vård- och omsorgsboende i egen regi som bedrivs i enlighet med gällande avtal	100%	100 %	År
Andel vård- och omsorgsboenden på entreprenad som bedrivs i enlighet med gällande avtal	100%		Tertial
Andel upphandlade vård- och omsorgsboenden som bedrivs i enlighet med gällande avtal	100%	100 %	År
Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	87%	87 %	År
Antal nytilkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6	200 st	År
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)	0st	0 st	Tertial
Andel upphandlad verksamhet som bedrivs i enlighet med gällande avtal (Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)	100%	100 %	År
Andel av utredningar inom IoF, barn och unga där metoden BBIC används	0%	50 %	År
Andel av utredningar inom IoF, socialpsykiatri där metoden DUR används	75%	50 %	År
Andel individuella handlingsplaner inom IoF, socialpsykiatri	100%	100 %	Tertial
Andel barn och unga i öppenvård (IoF)	70%	öka	Tertial
Andel vuxna i öppenvård (IoF)	28 %	öka	Tertial
Totalkonsumtion av alkohol avseende ungdomar i år 9 och år 2 gymnasiet	3,8 lit	-10 %	År
Andel ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (Äldreomsorg)	0%	minska	År
Antal genomförda förebyggande hembesök	300	öka	År
Antal genomförda grundutbildningar	20	öka	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Anhörigas upplevelse av hur anhörigstödet fungerar	80%	bättre	År
Upplevelsen av maten och måltidssituationen	80%	bättre	År
Antal öppna dagverksamheter för äldre	3st	öka	År
Antal verksamheter som drivs i samarbete med frivilligorganisationer	4st	öka	År
Antal ej verkställda domar (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	0 st	År
Andel av utredningar där strukturerad metod för utredning av missbruk används	75%	50 %	År
Sysselsättningsgraden bland personer med psykiska funktionsnedsättningar	tas fram 2008 Halvår		
Antal stadsdelsnämnder som erbjuder dagkollo för äldre	1st	14 st	År
Antal ej verkställda domar (Äldreomsorgen)	0st	0 st	År
Antal ej verkställda domar (Individ- och familjeomsorg)	0st	0 st	År
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (Individ- och familjesorg)	0st	0 st	Tertial
Andelen nöjda omsorgstagare (äldreomsorg)	79	79 %	År
Andel familjehem med grundutbildning	100%	100 %	År
Andel som någon gång använt narkotika bland ungdomar i år 9 och år 2 i gymnasiet	9 %	-10%	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2007-01-01	2010-12-31	
Utveckla valfriheten inom äldreomsorgen	2008-01-01	2010-12-31	
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31	
Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31	
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31	
Hyressättningen av bostäder för boende enligt LSS ska revideras så att tillgången till gemensamhetsutrymme beaktas	2008-01-01	2008-12-31	
Införa fler evidensbaserade metoder	2007-01-01	2008-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utveckla samarbetsformer med landstinget för personer med psykisk ohälsa och/eller missbruk	2007-01-01	2008-12-31
Redovisa resultat av insatser för personer med missbruk och psykisk ohälsa	2008-01-01	2008-12-31
Utveckla det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2010-12-31
I samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper	2008-01-01	2010-12-31
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31
Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01	2010-12-31
Nya riktlinjer för biståndsbedömning införs (Äldreomsorg)	2008-01-01	2008-12-31
Dagkollo ska erbjudas äldre	2008-01-01	2010-12-31
Tillhandahålla vaktmästartjänster för äldre, "fixare", för alla som fyllt 75 år	2008-01-01	2010-12-31
Öppna dagverksamheter och träffpunkter ska erbjudas äldre	2008-01-01	2010-12-31
Alla boende på vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse	2008-01-01	2010-12-31
Andelen timanställda i personalgrupperna ska minska	2008-01-01	2010-12-31
Erbjuda alla över 75 år, som inte är beviljade annan insats, ett förebyggande hembesök i samarbete med landstinget	2008-01-01	2010-12-31
Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Användningen av evidensbaserade utrednings-, bedömnings- och uppföljningsinstrument ska öka inom socialtjänsten.

Uppföljningsmetoden ska vara anpassad till verksamheten och garantera rättssäkerhet, tydliggöra klientens egna önskemål samt följa upp resultaten. Metoderna ska i största möjliga utsträckning vara evidensbaserade. Dessa metoder tas fram i samarbete med IMS (Socialstyrelsens institut för utveckling av metoder i socialt arbete) samt socialtjänstförvaltningen och i nätverk med andra stadsdelsförvaltningar.

NÄMNDMÅL:**Förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten ska öka.**

Socialtjänstens arbete grundas på respekt för den enskilde individens önskemål och val, där denne ska ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av biståndet. Barn till föräldrar med missbruksproblem och psykisk ohälsa ska särskilt uppmärksammas. Förebyggande och tidiga insatser till barn och ungdomar ska prioriteras och ske i samverkan med förskolor, skolor, stödteamet, omsorgen om personer med funktionsnedsättning och fritidsverksamheten. Föräldrastödsprogrammet Komet har genom forskning och utvärderingar med föräldrar visat sig vara mycket framgångsrikt och förvaltningen fortsätter att erbjuda detta som en del av det förebyggande arbetet.

NÄMNDMÅL:**Konsumtionen av alkohol och andra droger bland ungdomar ska minska.**

Det lokala drog- och brottsförebyggande arbetet ska långsiktigt förbättra ungdomars trygghet och hälsa. Helhetssyn och samarbete ska prägla arbetet. Familjeenheten ska utveckla det drog- och brottsförebyggande arbetet i samverkan med hemmen, skolan, fritidsenheten, polisen och andra externa aktörer. Det förebyggande arbetet mot missbruk ska särskilt inriktas på nyrekrytering i åldrarna 13-25 år. Samarbetet mellan familje- och fritidsenheten ska förstärkas genom att utveckla fältverksamheten och tidiga och förebyggande insatser inom socialtjänsten.

Stockholmsenkäten genomförs under året och klargör ungdomarnas livssituation avseende brott, droger, trygghet, mobbning och hälsa. Förvaltningen kommer att använda enkätresultaten i arbetet med tidiga och förebyggande insatser, t.ex. teaterprojekt i samarbete med elever och föräldrar.

Inom stadsdelsförvaltningen samverkar familjeenheten med vuxenenheten för att kunna göra kvalificerade bedömningar av unga vuxnas missbruk och för att fånga upp föräldrar som har missbruksproblem. Vuxenenheten har nära samarbete och är samlokaliserad med landstingets beroendemottagning.

Stadsdelsförvaltningen ansvarar för tillsynen av folköls- och tobaksförsäljning inom Norrmalms och Kungsholmens nämndområden. Syftet med tillsynen är att genom information om gällande regelverk och lagstiftning minska antalet försäljningsställen som vid inköpsstudier säljer folköl eller tobak till ungdomar utan att kontrollera legitimation. Inköpsstudierna genomförs årligen i samverkan med ungdomar som rekryteras av socialtjänstförvaltningen.

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna ska hålla sådan kvalitet att den enskilde upplever trygghet och inflytande över de tjänster och den myndighetsutövning som utförs.

Den som söker hjälp i form av bistånd, omvårdnad eller service ska tillförsäkras en rättsäker handläggning och en trygg insats. Alla delar av organisationen arbetar utifrån Norrmalms värdegrund. Respekt, omtanke och solidaritet är grunden för verksamheten. Genom samverkan och tydlighet anpassas servicen till brukarnas behov.

NÄMNDMÅL:

Vård- och omsorgsboenden ska erbjuda trivsamt måltidsmiljö och god mat.

Maten och måltiden har central betydelse för den äldres hälsa och välbefinnande. För att de äldre ska få en näringsriktig och god mat har en särskild kostenhet inrättats. Kostenheten har i uppdrag att tillaga och leverera varm mat två gånger per dag till Vasens, Väderkvarnens, Sabbatsbergsbyns samt Riddargårdens vård- och omsorgsboenden. Utöver uppdraget att leverera varma måltider driver kostenheten en restaurangverksamhet vid Väderkvarnen. Kostenheten svarar också för utbildning riktad till hemtjänstpersonalen för att de ska kunna erbjuda de äldre hemlagad mat istället för matlådor.

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare**

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro	9%	minska	Halvår
Medarbetarindex		tas fram 2008	År
Frisknärvaro		tas fram 2008	År
Andel chefer med chefskörkort		tas fram 2008	År
Personalomsättning (extern)		tas fram 2008	År
Personalomsättning (intern)		tas fram 2008	År

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron ska minska.

För att nå stadens mål om en sjukfrånvaro under 5 % till 2010 ska sjukfrånvaron inom Norrmalm minska med 1,5 % 2008, 2,0 % 2009 och 2,0 % 2010 från dagens beräknade nivå på ca 10,5 %.

Staden ska förebygga arbetsskador samt främja hälsa och säkerhet genom att skapa ett öppet arbetsklimat som bidrar till att alla kan känna delaktighet, engagemang och trivsel. För att uppfylla sitt ansvar vad gäller rehabilitering och arbetsanpassning måste staden som arbetsgivare ha en fastlagd process, med tydlig struktur, som samtliga inblandade aktörer; chefen, arbetstagaren, facket, företagshälsovården och Försäkringskassan är väl förtrogna med. Under slutet av 2007 har ett trettiotal chefer på Norrmalm utbildats i stadens nya rehabiliteringsprocess.

Inför det nya avtalet om företagshälsovård ska förvaltningen tillsammans med de fackliga organisationerna utarbeta en modell för förändringsprocesser, samt föreslå arbetssätt och prioriteringar för att förebygga arbetsskador och sjukfrånvaro.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Rådgivning och information till medarbetare, samarbete med de tilltänkta entreprenörerna samt rehabiliteringsinsatser.	2008-01-01	2010-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Alla delar i organisationen tar ett aktivt ansvar för att rymma verksamheten inom tilldelad budget. För att klara de uppsatta målen för verksamheten måste effektiviseringar och omprioriteringar göras. Kommunikation och information ska utvecklas genom ökat användande av modern informationsteknik, vilket i sin tur ska bidra till utveckling av verksamheterna. Administration och lokalutnyttjande ska effektiviseras ytterligare.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Budgeten ska vara i balans

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter tekniska justeringar (%)	100%	100 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före tekniska justeringar (%)	100%	100 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T1		+/- 1% (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	År
Nämndens andel indikatorer med hög måloppfyllelse		tas fram 2008	År
Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	År

NÄMNDMÅL:
Verksamheten ska rymmas inom tilldelad budget.

Alla delar av verksamheten ska ta ett aktivt ansvar för ekonomin genom höga krav på budgethållning, en effektiv användning av resurserna samt en i övrigt god ekonomisk hushållning. Nämndens uppgifter måste klaras inom fastställd budget. För att verksamheterna ska klara de uppsatta målen måste effektiviseringar och omprioriteringar ske.

Genom kontinuerlig förbättring av systemet för budgetuppföljning och prognosarbete skapas också bättre förutsättningar för att hålla verksamheten inom fastställd budget.

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna**

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna	4,5%	minska	År
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	10%	minska	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Administration och lokalutnyttjande ska effektiviseras.

Genom att använda ny teknik, såsom ILS-webb och det nya intranätet, kan arbetet effektiviseras och kostnaderna för administration minska. Inom staden pågår arbete med att effektivisera administrationen t.ex. genom införandet av den nya serviceförvaltningen. På sikt kommer detta att medföra att de administrativa uppgifterna inom Norrmalm minskar.

Stadsdelsförvaltningen ser möjligheterna att använda lokaler flexibelt och prövar alltid om tomställda lokaler behövs till andra verksamheter eller kan avvecklas. Genom läget i innerstaden och den konkurrens som råder på marknaden för lokaler kan det i vissa fall vara svårt att finna optimala lokaler till verksamheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fler utegrupper i förskolan samt fler barn i lokalerna. Inom äldreomsorgen ska det vara attraktiva boendemiljöer och hög kvalitet i alla verksamheter, så att alla boenden uppfattas som likvärdiga alternativ.	2008-01-01	2008-12-31

NÄMNDMÅL:

Kommunikation och information ska utvecklas genom användande av modern informationsteknik.

Utveckling av verksamheterna ska bl.a. ske genom förbättrad kommunikation och information. En förutsättning för utvecklingen är ökad användning av intranätet samt utveckling av olika former av e-tjänster för medborgarna. Kommunikationspolicyn är en utgångspunkt för arbetet.

Budget 2008

Ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige fördelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter politiska målsättningar och stadsdelsnämndernas beräknade behov av kommunal service enligt socio-ekonomiska fördelningsnycklar och genom schablonfördelningar per prestation.

Resursfördelningssystemet ger inte någon särskild tilldelning av medel för nämnd- och förvaltningsadministration. För att finansiera nämndverksamhet, strategiska ledningsuppgifter och visst administrativt stöd har 28,9 mnkr, motsvarande 3,6 %, fördelats från övriga verksamhetsområden, vilket är en minskning i jämförelse med 2007 då det s.k. avlyftet motsvarade 3,7 %.

Budget per verksamhetsområde

Mnkr	Kostnader 2008	Intäkter 2008	Netto 2008	Netto VP 2007
Nämnd- och förvaltningsadministration	29,8	0,9	28,9	33,8
Social omsorg, barn och ungdom	30,7	0,6	30,1	29,5
Social omsorg, vuxna	52,9	6,9	46,0	45,7
Flyktingmottagande	0,6	-	0,6	0,7
Stadsmiljöverksamhet	35,9	22,3	13,6	12,6
<i>Avskrivningar</i>	2,3		2,3	1,6
<i>Internräntor</i>	2,4		2,4	2,2
Förskoleverksamhet	183,4	17,4	166,0	152,6
Äldreomsorg	465,4	71,7	393,7	378,4
Stöd och service, barn och ungdom med funktionsnedsättning	16,0	1,1	14,9	14,9
Stöd och service, vuxna med funktionsnedsättning	93,6	16,5	77,1	75,0
Fritid och kultur	11,7	1,3	10,4	11,0
Arbetsmarknadsåtgärder	2,1	0,7	1,4	1,7
Ekonomiskt bistånd	24,9	2,3	22,6	26,7
Totalt Norrmalm	951,6	141,7	809,9	786,4
Investeringar	4,4	-	4,4	3,9

För nämndens driftsverksamhet budgeteras netto 809,9 mnkr. Detta är en ökning med 23,5 mnkr eller 3,0 % i jämförelse med 2007 års budget när denna justerats med de verksamheter som flyttats till utbildningsnämnden.

Omslutningsförändringar

I verksamhetsplanen redovisas omslutningsförändringar om sammanlagt 113,2 mnkr. Omslutningsförändringarna avser köp och försäljning till andra nämnder i staden och till externa parter t.ex. inom äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och parkmiljö. En specifikation av omslutningsförändringarna redovisas i bilaga 12.

Resultatenheter

Två nya resultatenheter föreslås inrättas, Birkastans hemtjänst och Kostenheten. Resultatenheter och övriga organisatoriska enheter framgår av bilaga 3 och 4.

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år. Överföringen får som mest motsvara 5 % av bruttobudgeten och det samlade värdet av överförda överskott får maximalt motsvara 10 % av bruttobudgeten. En förutsättning är att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år, annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet.

Lokaler

Stadsdelsförvaltningen utnyttjar möjligheterna att använda lokaler flexibelt och prövar alltid om tomställda lokaler behövs till andra verksamheter eller kan avvecklas. Den totala hyreskostnaden för 2008 beräknas till ca 74,9 mnkr. Inom vård- och omsorgsverksamheterna ökar hyreskostnaderna till följd av ombyggnationer av korttidsboende och gruppboendestäder.

Antalet förskolebarn har ökat under de senaste åren. För 2008 förväntas förskolan ge ytterligare ca 100 barn omsorg. Utbyggnaden av förskolan sker i befintliga lokaler och genom nybyggnad. Denna kapacitetsökning medför ökade hyreskostnader, dels på grund av att mer lokalyta hyrs in och dels på grund av att de senast tillkomna lokalerna i de flesta fall har högre hyra per kvadratmeter än de äldre lokalerna.

Barn- och ungdomsavdelningen

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Verksamhetsledning BoU	5,8	-	5,8
Förskola	178,6	17,4	161,2
Fritid (inkl. konsumentvägledning)	9,3	0,4	8,9
Kultur	1,3	-	1,3
Social omsorg, barn och ungdom	29,9	0,6	29,3
Stöd och service, barn och ungdom med funktionsnedsättning	16,0	1,1	14,9
Totalt	240,9	19,5	221,4

Verksamhetsledning

Gemensamt inom barn- och ungdomsavdelningen finansieras avdelningschef, övergripande IT-kostnader, viss fortbildning för enhetschefer samt övergripande kostnader för fackliga företrädare, övertaliga och omplacerade om sammanlagt 5,8 mnkr.

Förskola

Förskolepengen till Norrmalms förskolor höjs med 4,4 %. Ersättningen gäller t.o.m. den 30 juni. Den 1 juli införs en kommunal förskolepeng. Nivån på pengarna kommer att beslutas av kommunfullmäktige under våren och pengarna ska gälla för alla stadsdelsnämnder.

Inom förskolan har 12,5 mnkr reserverats för barn i behov av särskilt stöd och modersmål. Dessa medel fördelas till förskolorna efter behov. För barnomsorgsgarantin finns 1, 5 mnkr reserverade. Ersättningsnivåerna till de pedagogiska verksamheternas enheter redovisas i bilaga 5.

Fritid och kultur

För fritidsenheten (parklekar, fritidsgårdar och fältverksamhet) budgeteras 7,0 mnkr och för sommarkollo 1,2 mnkr. För kultur- och föreningsverksamhet har 1,3 mnkr avsatts, varav 0,4 mnkr för bidrag till caféverksamhet vid Stiftelsen Birkagården. För den öppna fritidsverksamheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning i Tre Liljor finns 0,2 mnkr reserverat. Vidare finns 0,3 mnkr avsatt för öppen förskola. För konsumentvägledning budgeteras 0,3 mnkr.

Socialtjänst för barn och ungdom

För året har 29,3 mnkr avsatts för social omsorg för barn och ungdom, vilket är en ökning med 0,6 mnkr jämfört med 2007. I resursfördelningssystemet har Norrmalm tilldelats 2,0 mnkr mindre än för 2007. Dessutom prognostiseras ett underskott för verksamheten på 3,6 mnkr för 2007. För 2008 har därför en omfördelning på 7,9 mnkr gjorts från verksamhet för barn och unga.

Stöd och service till barn och ungdomar med funktionsnedsättning

För verksamheten har 14,9 mnkr budgeterats varav 2,9 mnkr avser korttidstillsyn. I jämförelse med 2007 är budgeten oförändrad. Från verksamheten för barn och ungdom har tillförts 1,8 mnkr, vilket är samma belopp som 2007.

Lokalkostnader

Till förskolan fördelas budget för hyreskostnader som ett anslag till respektive enhet. Enheterna erhåller även ett belopp per kvm till kostnader för lokaldrift. Detta belopp höjs med 0,5 % och uppgår till 60 kr/kvm. Inom ramen för förskolans budget finns även medel avsatta för lokalunderhåll och verksamhetsanpassningar med totalt 2,3 mnkr.

Vård- och omsorgsavdelningen

Vuxna under 65 år

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Verksamhetsledning loF	0,8	-	0,8
Missbrukarvård m.m.	17,9	2,1	15,8
Socialpsykiatri	34,2	4,8	29,4
Flyktingmottagande	0,6	-	0,6
Arbetsmarknadsåtgärder	2,1	0,7	1,4
Ekonomiskt bistånd	23,1	0,5	22,6
Stöd och service till vuxna med funktionsnedsättning	93,6	16,5	77,1
Totalt	172,3	24,6	147,7

Inom vård- och omsorgsavdelningen har medel omfördelats mellan verksamhetsområdena. Socialpsykiatriska enheten har tillförts 4,8 mnkr, stöd och service till personer med funktionsnedsättning har tillförts 4,0 mnkr och missbrukarvård har tillförts 2,4 mnkr. Av omfördelningarna har 6,0 mnkr tagits från äldreomsorg och resterande från parkmiljö och kultur- och föreningsverksamhet.

Verksamhetsledning

Budgeten för verksamhetsledning avser del av chef och utredningsfunktioner.

Missbruksvård

För missbruksvård finns 15,8 mnkr avsatt vilket är samma belopp som 2007. Genom omfördelningar inom vård- och omsorgsavdelningen har budgeten tillförts 2,4 mnkr. Kommunfullmäktiges tilldelning av budget för missbrukarvården till Norrmalm har minskat med 1,6 mnkr jämfört med år 2007. Detta beror främst på att det nya resursfördelningssystem som infördes år 2007 nu fått fullt genomslag. Nämnden begär 1,0 mnkr från centralt avsatta medel för arbetet med hemlösa.

Socialpsykiatri

För socialpsykiatri avsätts 29,4 mnkr vilket är samma belopp som 2007. Budgeten har tillförts 4,8 mnkr från andra områden inom vård- och omsorgsavdelningen. Årets budget ska täcka kostnader för rörliga team vilka tidigare år fördelats som ett budgettillägg i samband med tertialrapport 1. Nämnden begär 1,2 mnkr av centralt avsatta medel för arbete med hemlösa inom socialpsykiatrien

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Anslaget för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder uppgår till 24,4 mnkr. Jämfört med 2007 är detta en minskning med 4,0 mnkr varav 0,3 mnkr avser arbetsmarknadsåtgärder. Sedan september 2007 sker all handläggning av ekonomiskt bistånd på Östermalms stadsdelsförvaltning och av arbetsmarknadsåtgärder på Kungsholmens stadsdelsförvaltning. Budget för verksamheten och bokföring av kostnader och intäkter ligger kvar på respektive nämnd.

Stöd och service till vuxna med funktionsnedsättning

För verksamheten har 77,1 mnkr avsatts, vilket är en ökning med 2,1 mnkr i jämförelse med 2007. Till området har sammanlagt 4,0 mnkr omfördelats från andra verksamhetsområden.

Från 2008 gäller ett nytt schablonsystem. Ersättningsnivåerna till utförarenheterna inom omsorg om personer med funktionsnedsättning är därmed förändrade. Se bilaga 6. Timersättning för personlig assistans enligt LSS och LASS höjs med 3,95 % till 237 kr/timme, varav 97 % går till utföraren och resten till beställarenheten.

Vård- och omsorgsavdelningen

Vuxna 65 år och äldre

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Verksamhetsledning m.m.	15,2	5,0	10,2
Biståndsbedömning	13,3	-	13,3
MAS	0,8	-	0,8
Hemtjänst	122,0	6,8	115,2
Vård- och omsorgsboende	271,9	58,7	213,2
Dagverksamhet	11,6	0,5	11,1
HSL-enheten	7,5	-	7,5
Övrigt	23,1	0,7	22,4
Totalt	465,4	71,7	393,7

För äldreomsorg avsätts 393,7 mnkr vilket är en ökning med 15,3 mnkr i jämförelse med 2007.

Budget för verksamhetsledning avser kostnader för ledning, utredningsfunktioner, IT, fackliga företrädare på förvaltningsnivå, övertaliga och omplacerade.

De ekonomiska förutsättningarna för delar av äldreomsorgens verksamheter kommer att förändras under året. Från och med 1 juli införs en fast ersättning i tre nivåer för vård- och omsorgsboenden som en del av valfrihetssystemet. Den nya ersättningen baseras på den enskilde individens vård- och omsorgsbehov och inte på boendeformen, vilket är fallet nu. Korttidsvård, profilboenden och servicehus undantas från valfrihetssystemet och för dessa boendeformer beslutas ersättningsnivåerna även fortsättningsvis av respektive stadsdelsnämnd. Eftersom all information om det nya valfrihetssystemet ännu inte offentliggjorts är det svårt att i dagsläget bedöma vilka konsekvenser det kan medföra för stadsdelsnämndens verksamheter.

Under första halvåret ökar grundersättningen till vård- och omsorgsboenden med 3 % jämfört med år 2007. Kostnader för sjuksköterskor m.fl. exkluderas från ersättningen till äldreboendena då dessa är en anslagsfinansierad enhet under första halvåret. Ersättningsnivåerna för hemtjänst höjs med 2 % och ersättningsnivåerna för servicehusen höjs med 2 % jämfört med år 2007. Respektive ersättning framgår av bilaga 6.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att ca 1000 personer kommer att behöva insatser av hemtjänst under 2008. Antal platser för äldreboenden med heldygnsomsorg beräknas till ca 400, vilket är i samma nivå som för 2007. Av dessa är 320 platser stadsdelsförvaltningens egna medan resterande köps av andra utförare. I september kommer Vasens äldreboende och Sabbatsbergsbyns äldreboende att läggas ut på entreprenad. Detta innebär att stadsdelens platser i egen regi minskar med 184.

Antalet platser i dagverksamhet planeras till ca 45 stycken. Grundersättningen är oförändrad jämfört med 2007. Ersättningen har dock ökat något då enheterna fått kompensation för beräknade hyresökningar

Parkmiljögruppen

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Parkmiljögruppen	1,6	-	1,6
Försäljning till Kungsholmen och Östermalm	22,1	22,1	0,0
Parskötsel	12,0	-	12,0
Avskrivningar	2,3	-	2,3
Internränta	2,4	-	2,4
Totalt	40,4	22,1	18,3

För parkmiljöverksamheten inom Norrmalm har totalt 18,3 mnkr avsatts varav 4,7 mnkr avser kapitalkostnader. Budget för parkmiljö för Kungsholmen och Östermalm ligger kvar på respektive nämnd och återfinns som omslutningsförändring i tabellen ovan.

Stadsdelsnämnden har tilldelats 4,4 mnkr för investeringar i parker och grönområden för 2008.

Ledning och administrativt stöd

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Nämndverksamhet	3,9	-	3,9
Administrativa avdelningar	15,5	0,9	14,6
Centrala IT-kostnader	2,4	-	2,4
Övriga förvaltningsgemensamma kostnader	8,0	-	8,0
Totalt	29,8	0,9	28,9
Specialistgruppen	4,2	2,9	1,3
Totalt	4,2	2,9	1,3

För ledning och administrativt stöd har 28,9 mnkr avsatts vilket är en minskning med 4,9 mnkr i jämförelse med 2007. Budgeten omfattar nämndverksamhet, administrativa avdelningar och vissa förvaltningsgemensamma kostnader som t.ex. centralt placerade övertaliga, information och personalstöd. Respektive avdelning ansvarar för verksamhetsspecifika IT-kostnader. Endast kostnader för ekonomisystemet budgeteras centralt.

Specialistgruppen som består av budget- och skuldrådgivning, boutredning, konsumentvägledning samt öl- och tobakstillsyn ligger organisatoriskt under planeringsavdelningen men redovisas inom ramen för respektive verksamhet.

Investeringar

Stadsdelsnämnden har i budget för 2008 tilldelats 4,4 mnkr för investeringar i parker och grönområden. Av dessa medel har 2,6 mnkr tilldelats enligt nyckeln för mindre investeringar och resterande 1,8 mnkr har fördelats av kommunfullmäktige efter särskild prövning.

Utifrån den beslutade parkplanen har investeringsmedlen fördelats på objekten nedan.

Röda Bergen, 1,8 mnkr
Lilla Solvändan, 0,5 mnkr
Spökparken, 0,9 mnkr
Vasaparken, 0,4 mnkr
Hälsingehöjden, 0,5 mnkr
Småparker, 0,3 mnkr

Alla planerade investeringar som skulle ha utförts under 2007 har inte kunnat genomföras. Stadsdelsnämnden kommer att i bokslut för år 2007 begära överföring av investeringsmedel på 0,4 mnkr för att kunna fullfölja investeringsplanen från 2007.

Risk- och väsentlighetsanalys

I verktyget för planering och uppföljning, ILS-webb, ska en risk- och väsentlighetsanalys för kommunfullmäktiges indikatorer redovisas. Utifrån indikatorerna identifieras vilka risker som finns för att de specificerade årsmålen inte kommer att nås. I analysen uppskattas sannolikheten för att risken ska inträffa och väsentlighetsgraden av bedömda risker. Skalan för bedömningen av sannolikheten att risken inträffar löper från 1; osannolik till 5; mycket sannolik. Skalan för bedömning av väsentlighet går från 1; försumbar, till 5; mycket allvarlig.

I tabellen nedan redovisas samtliga risker som bedömts som "allvarliga", dvs. nivå 4 eller 5 för både sannolikhet och väsentlighet. Till dessa risker redovisas aktiviteter för att minimera riskerna för att måluppfyllelse ej sker.

System för intern kontroll och internkontrollplan

I samband med verksamhetsplanen ska en internkontrollplan redovisas till kommunstyrelsen. Med utgångspunkt från en risk- och väsentlighetsanalys av förvaltningens centrala processer har en internkontrollplan tagits fram (se bilaga 8 - Internkontrollplan 2008). Norrmalms stadsdelsnämnd fastställde i juni 2004 ett system för intern kontroll. Systemet har uppdaterats och i bilaga 7 redovisas ett aktualiserat system för intern kontroll.

Allvarliga risker

Indikator	Års-mål	KF:s årsmål	Risk	Sannolikhet	Väsentlig het	Aktivitet
Antal barn som inte barnomsorgs-garantin uppfyllts för under året	0st	0 st	Föräldrar får inte förskoleplats inom garantitiden <i>Stadsdelsförvaltningen har trots stora ansträngningar och påtryckningar hos bl.a. exploateringskontoret inte lyckats få fram nya förskolelokaler för 2008 då USK:s prognos pekar på 100 fler förskolebarn i stadsdelen.</i>	4 – Sannolikt	5 - Mycket allvarlig	Förvaltningen kommer att intensifiera samarbetet med exploaterings- och stadsbyggnadskontoret för att få fram nya förskolelokaler i Sabbatsbergsområdet. Förvaltningen undersöker möjligheten att påbörja ytterligare en uteverk-samhet under året.
Sjukfrånvaro	9%	minska	Risk för ökad eller oförändrad sjukfrånvaro <i>Risk för att sjukskrivna medarbetare ej följer med vid verksamhetsövergångar, vilket kan medföra att den procentuella sjukfrånvaron ökar eller blir oförändrad</i>	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	Rådgivning och information till medarbetare, samarbete med de tilltänkta entreprenörerna samt rehabiliterings-insatser.

Indikator	Års-mål	KF:s årsmål	Risk	Sannolik het	Väsentlig het	Aktivitet
Hyreskostnader- nas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	10 %	minska	Risk för ökade hyres- kostnader i äldreboenden och nya förskolelokaler <i>Antalet förskolebarn kommer att öka under 2008 och detta innebär behov av nya lokaler. Hyreskostna- derna för tillkommande lokaler förväntas bli högre än hyran i befintliga lokaler. För äldreboenden finns risk för ökade tomgångshyror med anledning införandet av "äldrepeng".</i>	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	En kartläggning kommer att göras av förskolelokalerna för att se att de används optimalt. Förvaltningen planerar också för fler utegrupper. Inom äldreomsorgen ska det vara attraktiva boendemiljöer och hög kvalitet i alla verksamheter, så att alla boenden uppfattas som likvärdiga alternativ.
Hyreskostnader- nas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	10 %	minska	Risk för ökade hyres- kostnader i befintliga förskolelokaler. <i>Risk för kraftiga hyreshöjningar för de lokaler som ligger i fastigheter där bostads- rättsomvandling sker.</i>	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	En kartläggning kommer att göras av förskolelokalerna för att se att de används optimalt. Förvaltningen planerar också för fler utegrupper.

Övriga frågor

Medarbetare

Antal anställda

Antalet månadsanställda vid Norrmalms stadsdelsförvaltning beräknas till årsskiftet 2007/2008 uppgå till 1350 medarbetare. Medelåldern är 44 år. Andelen kvinnor är 83 % och män 17 %.

Fördelning av tillsvidare- och tidsbegränsat anställda

Fördelningen mellan tillsvidare- och tidsbegränsat anställda för våra största yrkeskategorier fördelar sig i november 2007 enligt nedan:

	Tillsvidareanställda	Tidsbegränsat anställda
Barnskötare	117	55
Förskollärare	188	12
Vårdbiträde	302	28
Undersköterska	166	13

Antalet vårdbiträden och undersköterskor kommer troligtvis att minska med ca 30-40 %. Förskollärarna beräknas öka med ca 7 %. Målsättningen är att minska antalet tidsbegränsade barnskötare men det totala antalet barnskötare kommer troligtvis att vara på ungefär samma nivå som idag.

Omstrukturering inom förvaltningen

I samband med avknoppning av förvaltningens verksamheter, främst vid Vasens och Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboenden, beräknas förvaltningens tillsvidareanställda personal minska med ca: 300 medarbetare. Av dessa uppskattas att ungefär 30 personer väljer att stanna kvar inom förvaltningen i stället för att följa med till en ny arbetsgivare (utförare). Detta innebär troligen att det är 10-15 medarbetare av dessa som blir övertaliga enligt stadens kollektivavtal för övertalighet p.g.a. arbetsbrist. Denna övertalighet träder sannolikt i kraft först under tredje tertialen 2008.

Bilagor

Bilaga 1	Aktivitetsplan för upphandling och konkurrens
Bilaga 2	Ekonomiska styr och fördelningsprinciper
Bilaga 3	Resultatenheter
Bilaga 4	Övriga organisatoriska enheter
Bilaga 5	Ersättningsnivåer för pedagogiska verksamheter
Bilaga 6	Ersättningsnivåer för äldreomsorg och för stöd och service för personer med funktionsnedsättning
Bilaga 7	System för intern kontroll
Bilaga 8	Internkontrollplan 2008
Bilaga 9	Jämställdhets- och mångfaldsplan
Bilaga 10	Tidsplan
Bilaga 11	Blanketter till SLK
Bilaga 12	Omslutningsförändringar